

«Շիրակացու ճեմարան»
միջազգային գիտակրթական համալիր

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲԱՑ ՕԼԻՄՊԻԱԴԱ
2025-2026
ԲՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ (8-րդ դասարան)

Անուն Հայրանուն Ազգանուն _____

Դպրոց _____

Դասարան _____ Խումբ _____

Գիտունիկը քիմիայում

Ի Չա՛րկ տուր քիմիական երևակայությանդ (յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխանը 0,25 միավոր 1 միավոր):

1. Ինչու՞ են CO_2 և SO_2 կոչվում թթվային օքսիդներ:
2. Ինչպե՞ս կարելի է տարբերել թթվի և հիմքի լուծույթները:
3. Ինչպի՞սի կապեր կան նատրիումի հիդրօքսիդում:

4. Ի՞նչ է մոլեկուլը:

II Իրականացրու հետևյալ փոխարկումները (1 միավոր):

Ածխածին → ածխածնի (IV) օքսիդ → ածխաթթու → նատրիումի կարբոնատ → կավիճ

III Միջառարկայական կապեր (1 միավոր):

✓ Օդում ազոտի զանգվածային բաժինը 77% է:

1) Քանի՞ գրամ օդից կստացվի 154 գրամ ազոտ (0.5 միավոր):

2) Քանի՞ լիտր (ն.ս.) է 112գրամ ազոտը (0.5 միավոր):

IV Լուծիր խնդիրը (2 միավոր):

16,8գ երկաթը ծծմբի հետ միանալիս անջատվել է 28,6 կՋ ջերմություն:

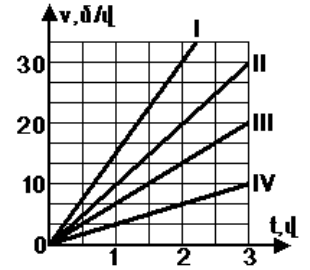
✓ Որքա՞ն ջերմություն կանջատվի, եթե փոխազդեցության մեջ դնենք 28 գրամ երկաթ և 6,4 ծծումբ (1 միավոր):

✓ Հաշվել ստացված աղի զանգվածը (1 միավոր):

Գիտունիկը ֆիզիկայի աշխարհում

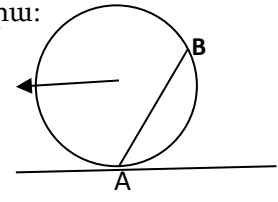
I Ընտրիչ ճիշտ պատասխանը (յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխանը 0,2 միավոր-1 միավոր):

1. Նկարում պատկերված է չորս մարմինների արագությունների ժամանակից ունեցած կախման գրաֆիկները: Ո՞րն է այն մարմնի արագության գրաֆիկը, որը կատարում է ազատ անկում: Ազատ անկման արագացումը ընդունել 10 մ/վ^2 :

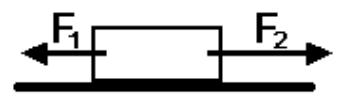
- 1) I,   2) II,   3) III,   4) IV:

2. Գլանը առանց սահքի գլորվում է հորիզոնական հարթության վրայով: Ժամանակի տվյալ պահին գլանի մակերևույթի A կետը հպված է հարթությանը: Հորիզոնի հետ ի՞նչ անկյուն է կազմում գլանի մակերևույթի B կետի արագությունը այդ պահին, եթե AB ուղիղը հորիզոնի հետ կազմում է 60° անկյուն: Պատկերել այդ արագությունը գծագրի վրա:

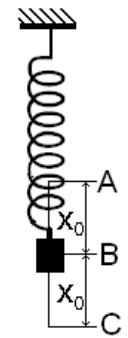
- 1) 0° ,   2) 30° ,   3) 60° ,   4) 45° :

3. F_1 ուժը մարմնին հաղորդում է a արագացում: Ինչի՞նչ է հավասար կլինի այդ նույն մարմնի արագացումը նկարում պատկերված դեպքում, եթե $F_2=3F_1$: Շփումը բացակայում է:

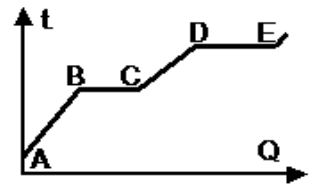
- 1) a ,   2) $2a$,   3) $3a$,   4) $a/3$:

4. Զսպանակից կախված մարմինը կատարում է տատանումներ X_0 լայնությամբ: Որքա՞ն ճանապարհի կանցնի այդ մարմինը մեկ լրիվ տատանման ժամանակ:

- 1) X_0 ,   2) $2X_0$,   3) $4X_0$,   4) $0,5X_0$:

5. Գրաֆիկում պատկերված է սկզբում պինդ վիճակում գտնվող մարմնի ջերմաստիճանի կախումը դրան հաղորդվող ջերմաքանակից: Գրաֆիկի n -րդ տեղամասն է համապատասխանում հալման պրոցեսին:

- 1) AB,   2) BC,   3) CD,   4) DE:

II Լուծիր խնդիրը (1,6 միավոր):

Գնացքը ճանապարհի առաջին կեսն անցավ 1.5 անգամ ավելի մեծ արագությամբ, քան երկրորդը: Ամբողջ ճանապարհին գնացքի միջին արագությամբ 43.2 կմ/ժ է:

1) Որքա՞ն էր գնացքի արագությունը ճանապարհի առաջին կեսին:

2) Որքա՞ն էր գնացքի արագությունը ճանապարհի երկրորդ կեսին:

III Լուծիր խնդիրը (2,4 միավոր)

10 կգ զանգված ունեցող մարմինը 72 կմ/ժ սկզբնական արագությամբ ընկավ 25 մ բարձրությունից: Օդի դիմադրությունն անտեսեք:

1) Որքա՞ն է մարմնի լրիվ մեխանիկական էներգիան գետնին հարվածելիս:

2) Որքանո՞վ կբարձրանա մարմնի ջերմաստիճանը, եթե նրա լրիվ մեխանիկական էներգիան փոխարկվի ներքին էներգիայի: Մարմնի տեսակարար ջերմունակությունը 125 Ջ/կգ.⁰C է:

Եր՞ թ դեպի կյանքի գիտություն

I Պատասխաններից ընտրիր և օղակի մեջ վերցրու միայն մեկը, որն, ըստ քեզ, առավել ճիշտ է և ամբողջական (յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխան գնահատվում է 0.2 միավոր, ընդհանուր՝ 0.8)

1. Թվարկածներից որը իմունիտետի տեսակ չէ:

- ա) բնածին
- բ) կենտրոնական
- գ) հարմարողական
- դ) հումորալ

2. Մարդու ձայնալարերը առավելապես բացված են, երբ նա

- ա) խոսում է շուկով
- բ) բարձր է խոսում
- գ) բղավում է
- դ) լռում է

3. Նախասրտերի կծկման ժամանակ

- ա) փեղկավոր փականները փակ են, իսկ կիսալուսնաձև փականները բաց
- բ) փեղկավոր և կիսալուսնաձև փականները բաց են
- գ) փեղկավոր փականները բաց են, իսկ կիսալուսնաձև փականները փակ
- դ) փեղկավոր և կիսալուսնաձև փականները փակ են

4. Ռեֆլեկտոր աղեղում կարող է բացակայել

- ա) զգացող նեյրոնը
- բ) ներդիր նեյրոնը
- գ) շարժիչ նեյրոնը
- դ) կենտրոնական նյարդային համակարգի մասնաբաժինը

II Մտածիր բնության զարմանալի երևույթների մասին և պատասխանիր հարցերին:

1. Միոզլոբինը սպիտակուց է, որը թթվածին է կուտակում միջաձիգ զուլավոր մկանաձևությունների բջիջներում: Միոզլոբինը հեմոգլոբինի էվոլյուցիոն նախադրյալն է, որն ավելի մեծ հակվածություն ունի թթվածնի նկատմամբ, այն ավելի արդյունավետ է թթվածին կապում և ավելի վատ անջատում: Թթվածնի ժամանակավոր պակասի դեպքում միոզլոբինը թթվածին է անջատում՝ լրացնելով դրա պակասը բջջում: Համեմատիր միոզլոբինի պարունակությունը կետի, շնաձկան և փղի մկաններում, և օգտագործելով թոչնանշան՝ (✓) լրացրու աղյուսակը՝ «Ճիշտ է», «սխալ է» վանդակում նշելով պատասխանը (յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխան գնահատվում է 0.1 միավոր, ընդամենը՝ 0.6)

Պատասխան	Ճիշտ է	Միայն է
1. Միոզլոբինի պարունակությունը կետի մկաններում ավելի շատ է շնաձկան մկանների համեմատությամբ:		
2. Միոզլոբինի պարունակությունը կետի մկաններում ավելի քիչ է շնաձկան մկանների համեմատությամբ:		
3. Միոզլոբինի պարունակությունը կետի և շնաձկան մկաններում հավասար է:		
4. Միոզլոբինի պարունակությունը կետի մկաններում ավելի քիչ է փղի մկանների համեմատությամբ:		
5. Միոզլոբինի պարունակությունը կետի մկաններում ավելի շատ է փղի մկանների համեմատությամբ:		
6. Շնաձկան մկանները միոզլոբին չեն պարունակում:		

2. Ստորև ներկայացված նկարներում պատկերված են ներգատական գեղձերի խախտումներ: Լրացրու աղյուսակը, նկարի համապատասխան վանդակներում տեղադրելով ներգատական գեղձի անվանումը /նշված է մեծատառերով/ և խախտման տեսակը /նշված է փոքրատառերով/ (յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխան գնահատվում է 0.1 միավոր, ընդհանուր՝ 1.2):

Ներգատական գեղձերի անվանումները

Ա. Մակուղեղ

Բ. Վահանաձև գեղձ

Խախտման տեսակը

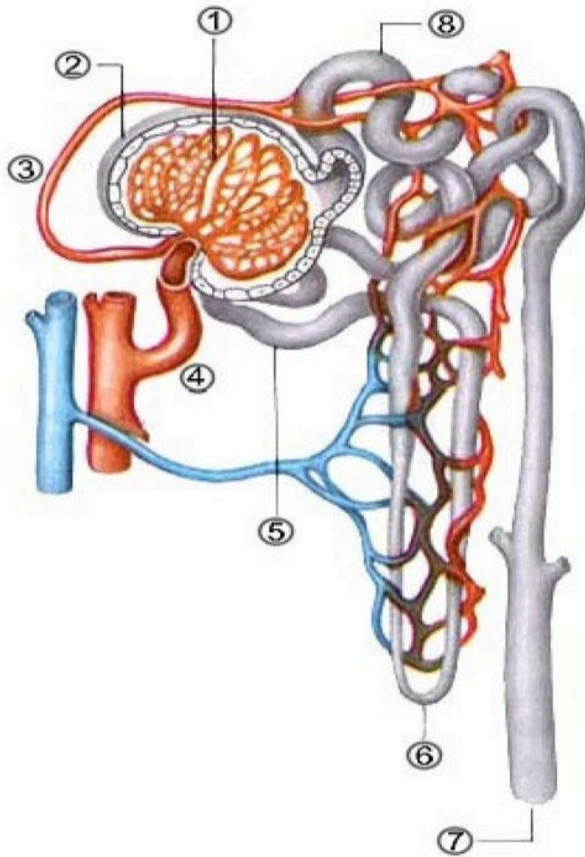
ա/ Գերարտադրություն

բ/ Թերարտադրություն

N		Գեղձի անվանումը /Ա կամ Բ/	Խախտման տեսակը /ա, բ/
1			
2			
3			
4			
5			

4. Նկար 2-ում պատկերված է նեֆրոնի կառուցվածքը: Նշիր 1, 2, 4, 6, 7, 8 տառերին համապատասխանող կառույցները (յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխան գնահատվում է 0.1 միավոր, ընդհանուր՝ 0.6):

Նկար 2

N	Պատասխան
1	
2	
4	
6	
7	
8	

5. Աղյուսակում ներկայացված են Աստղիկի արյան բժշկական քննության արդյունքները: Նշիր այն ցուցանիշների համարները, որոնք շեղված են նորմայից (յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխան գնահատվում է 0.2 միավոր, ընդհանուր՝ 0.4)

N	Արյան ցուցանիշներ	Քննության արդյունքներ
1.	Պլազմա	Արյան ծավալի 60%
2.	Գլյուկոզ	0.12 %
3.	Հանքային աղեր	0.7 %
4.	Սպիտակուցներ	2 %
5.	Թրոմբոցիտներ	400 հազար
6.	Էրիթրոցիտներ	4.5 մլն

Պատասխան

6. Ինչպե՞ս կարելի է գնահատել սիրտ-անոթային համակարգի ռեակցիան և օրգանիզմում տեղի ունեցող փոփոխությունները կախված ֆիզիկական վիճակից՝ 30 վրկ-ում 20 կքանիստից հետո: Պատասխանը հիմնավորիր՝ լրացնելով աղյուսակը (ճիշտ պատասխանը գնահատվում է 0.4 միավոր):

Նորմա	Կքանիստից հետո նորմայից 20 գ-ով ավել
75 կծկում/ր	
Իրավիճակի գնահատում օրգանիզմում տեղի ունեցող փոփոխություններ	

Եր՛թ դեպի աշխարհի գիտություն

1. Ընտրիր կլիմայի բնորոշ գծերի և կլիմայի տիպերի համապատասխանությունների ճիշտ շարքը (1 միավոր):

1. ջերմաստիճանի մեծ տատանումներ և տարվա ընթացքում անհավասարաչափ բաշխված քիչ տեղումներ
2. ջերմաստիճանի փոքր տատանումներ և ամբողջ տարին թափվող առատ տեղումներ
3. մեղմ ու խոնավ ձմեռներ և տաք ու չոր ամառներ
4. ցուրտ ու չոր ձմեռներ և տաք ու խոնավ ամառներ

ա. ծովային կլիմա, բ. մուսսոնային կլիմա,

գ. ցամաքային կլիմա, դ. միջերկրածովային

1) 1-բ, 2-գ, 3-դ, 4-ա

2) 1-գ, 2-ա, 3-բ, 4-դ

3) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ

4) 1-բ, 2-գ, 3-ա, 4-դ

2. Ընտրիր «պետություն-կառավարման ձև» համապատասխանությունների ճիշտ շարքը (1 միավոր):

1. Կատար

ա. նախագահական հանրապետություն

2. Դանիա

բ. բացարձակ միապետություն

3. Գերմանիա

գ. սահմանադրական միապետություն

4. Բրազիլիա

դ. խորհրդարանական հանրապետություն

1) 1-բ, 2-գ, 3-դ, 4-ա

2) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-բ

3) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-գ

4) 1-ա, 2-բ, 3-գ, 4-դ

3. «Ժողովրդագրական պայթյունի» գլխավոր պատճառն է (1 միավոր):

1) զարգացած երկրներում բնակչության բարձր բնական աճը

2) կանանց կրթական մակարդակի բարձրացումը

3) զարգացող երկրներում քաղաքաբնակների թվի ավելացումը

4) զարգացող երկրներում բնակչության մահացության նվազումը ծնելիության բարձր մակարդակի պահպանման պայմաններում

4. <<Բնական ռեսուրս — վերականգնման հնարավորություն>> գույգերից ընտրիր ճիշտը (1 միավոր):

- 1) կենսաբանական ռեսուրս — անսպառ
- 2) կլիմայական ռեսուրս — սպառվող-վերականգնվող
- 3) երկրաջերմային ռեսուրս — անսպառ
- 4) հանքային ռեսուրս — սպառվող-վերականգնվող

5. Ո՞ր երկու երկրները Հարավարևմտյան Ասիայում չեն (1 միավոր):

- 1) Իսրայելը և Հորդանանը
- 2) Թուրքիան և Իրանը
- 3) Պակիստանը և Թուրքմենստանը
- 4) Սիրիան և Լիբանանը